

Een nader onderzoek van het vondstenmateriaal, dat uit deze laag verzameld is, zal moeten uitmaken of de genoemde datering wellicht exacter kan worden gesteld.

Zoals oude stadsplattegronden ons tonen, begon men op dit gedeelte van de Italiaanse Zeedijk pas omstreeks 1600 met de bouw van huizen. De archeologische gegevens lijken dit niet tegen te spreken. Hieraan voorafgaand moet de genoemde pottenbakkerij in bedrijf zijn geweest. De stortlaag van deze pottenbakkerij bevindt zich namelijk tussen de ophogingslaag en de 17e-eeuwse bebouwingsresten. Hij begint ongeveer in het midden van het terrein en verbreedt zich in westelijke richting. Voor zover na te gaan, bedraagt de dikte van het pakket circa $\frac{1}{2}$ meter.

Bij sloopwerkzaamheden, die in de zomer van 1980 plaatsvonden, direkt ten westen van het opgravingsterrein, is de laag wederom waargenomen. Volgens mondelinge mededeling van de sloper, zijn door hem brokken van ovenwanden en pottenbakkersafval tot op circa 100 meter in westelijke richting bij sloopwerkzaamheden gevonden. Van de pottenbakkerij is behalve de afval-laag, niets aangetroffen. Mogelijk lag deze meer in westelijke richting. De vele ovenwandbrokstukken, die zijn aangetroffen, kunnen er echter ook op duiden, dat het bedrijfje geheel gesloopt is, om plaats te maken voor de bouw van huizen omstreeks 1600.

Drinkkroes voor bier.
Siegburg of Keulen, 1500-1550.
Foto: F. Gijbels, A.E. van Giffen
Instituut voor Prae- en Protohistorie,
Universiteit van Amsterdam.

Toen men in de loop van de 17e eeuw het terrein begon vol te bouwen, zijn de afvalprodukten en brokken ovenwand veelvuldig gebruikt als vulmateriaal en versteviging van de funderingen der huizen. De mogelijkheid dat het pottenbakkersafval en de brokken ovenwand van elders in Hoorn of zelfs daarbuiten afkomstig zijn, is weliswaar niet geheel uitgesloten, doch zeer onwaarschijnlijk. Zou het hier een algemene vuilnisbelt betreffen, dan verwacht men een minder homogene samenstelling van het afval, terwijl men dergelijke grote en vaak loodzware aaneengesmolten klompen aardewerk en brokken gesloopte ovenwand niet eenvoudig over grotere afstand vervoeren zal. Uit het verzameld afvalmateriaal kan worden afgeleid, dat het hier gaat om een bedrijfje dat als hoofdartikel zowel ongeglazuurde als deels geglazuurde dakpannen heeft geproduceerd.

Fragment van een bord met sgraffito-versiering ingekrast in het dekkende lichte kleilaagje. N. Nederlanden; 15e of begin 16e eeuw.
Foto: F. Gijbels, A.E. van Giffen
Instituut voor Prae- en Protohistorie,
Universiteit van Amsterdam.

Hiernaast vervaardigde men eenvoudig roodbakend gebruiksaardewerk, voorzien van een kleurloos loodglazuur, zoals grappen, voorraadpotten, schalen en kommetjes. Tevens maakte men fijnere produkten van een wit-bakende klei, die van elders geïmporteerd moet zijn. Dit aardewerk werd voorzien van een door koper-oxide groengekleurd loodglazuur. Op een fragment van een schenkan van wit aardewerk met groen glazuur stond het jaartal 1583 vermeld. Er bestaan voorlopig alleen vage aanwijzingen, dat ook plavuizen tot het assortiment behoord hebben.

In de sterk verstoorde bovenste laag zijn resten van bebouwing uit de 17e t/m 20e eeuw aangetroffen.